

PORVOON MUSEO

BORGÅ MUSEUM

PoM161/2022 29.11.2022

TLT-Building Oy
Sari Laivonen
sari.laivonen@tltgroup.fi

Lausunto Kymenlaakson Sähköverkko Oy:n 110 kV voimajohtohankkeesta Porvoo-Askola

Kymenlaakson Sähköverkko Oy on keväällä 2017 käynnistänyt Porvoo – Askola 110kV voimajohtohankkeen. Viranomaisneuvotteluissa on tarkasteltu kahta reittivaihtoehtoa. VE1 ja VE2. Suunnitteluun otettiin mukaan VE3, josta tehtiin ympäristöselvitys ja arkeologinen inventointi. VE2 vaihtoehto on jätetty pois tarkasteltavista vaihtoehdoista. Lausuntopyyntöissä pyydetään ottamaan kantaa seitsemään eri toteutusvaihtoehtoon, jotka VE1 ja VE3 reitit alavaihtoehtoineen.

Hankkeen ympäristöselvityksessä kuvataan maiseman ja kulttuuriympäristön ominaispiirteet sekä vaikutukset niihin. Selvityksessä on kiitettävästi myös maisemasovitteita vaikutusten havainnoimiseksi. Suunnitellut johtokäytävävaihtoehdot sivuavat pieneltä osin Porvoon päässä Porvoonjokilaakson valtakunnallisesti merkittävää maisema-alueita, jossa reitti on suunniteltu toteutettavan maakaapelina, jolloin maisemavaikutukset eivät ole merkittäviä. Molemmissa vaihtoehdoissa on tutkittu myös maakaapeliosuuden jatkamista Myrskyläntien varressa olemassa olevien kävelypolkujen yhteydessä, mikä on yleisesti eduksi maisemalle. Vaihtoehdoista 1 on ongelmattomin kulttuuriympäristön kannalta, koska se sijoittuu pääosin metsäiselle alueelle. Vaihtoehto 3 sijoittuu enemmän peltoalueille ja vaikutukset maisemaan ovat suuremmat. Pylväät tuovat maisemaan uuden ja vieraan elementin, jotka näkyvät kauas. Maisemallisin perustein onkin perusteltua, jos myös peltoalueilla voimajohto toteutettaisiin maakaapeleina.

Muinaisjäännösinventoinnit on tehty vuosina 2019 ja 2021. Inventoinnit olisi hyvä toimittaa alueellisen vastuumuseon arvioitaviksi ennen kuin niitä käytetään apuna suunnittelussa. Inventointiraportin arvotukset ovat ehdotuksia, jotka vahvistaa vastuumuseon arkeologi.

VE1 on muinaisjäännösten näkökulmasta paras, koska reitillä on vähiten muinaisjäännöksiä. Muutkin linjaukset ovat mahdollisia, kunhan tarkemman suunnittelun ja toteutuksen tekee huolella. On otettava huomioon, että arkeologisessa inventoinnissa tutkitaan pintamaita ja topografiaa, mutta ei tehdä tarkkoja tutkimuksia. Niinpä muinaisjäännösten rajaukset ovat vain ohjeellisia, ja niitä tulee tarkastella tarkemmin, jos maahan kajoavia toimenpiteitä suunnitellaan niiden läheisyyteen. Muinaisjäännösten läheisyyteen tulevia pylväitä, maakaapeleita ja rakentamisen aikaista kulkemista tulee tarkastella vielä yksityiskohtaisella tasolla alueellisen vastuumuseon arkeologin kanssa. Esimerkiksi Myllyniitty-kohteen laajuutta ei ole sen koillisosassa varmistettu koekuopin, joten jos pylvästä suunnitellaan rajauksen koillispuolen niemekkeelle (ks. liitekartta), tarvitaan paikalla tarkempia arkeologisia koetutkimuksia.

Aineistossa oli esitelty reittivaihtoehto, jossa kävelypolulta kulkee maakaapeliosuus Kausaskarkeen kautta VE1 linjalle. Tämä osuus on inventoimatta. Samoin ympäristöselvityksen sivulla 6 esellään mahdollisia muita reittejä Myrskyläntien varresta VE3 reitille. Myös nämä ovat inventoimatta ja tulee tutkia, jos kyseinen vaihtoehto päätetään ottaa käyttöön.

Brinkas-kivaita ei täytä muinaisjännöksen kriteerejä, mutta on kulttuuriperintökohde ja tulisi tämän vuoksi hankkeessa säilyttää.

Johanna Lehto-Vahtera
Museonjohtaja

Kirsi Toivonen
Rakennustutkija

Riikka Mustonen
Arkeologi

Tiedoksi:

Museovirasto, kirjaamo@museovirasto.fi
ELY-keskus, kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

